

T.C.
ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
TİCARİ HATLI MİNİBÜSLERİN (M PLAKA) ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak ve Tanımlar

MADDE 1

Amaç ve Kapsam

Bu yönetmelik Erzurum Büyükşehir sınırları içinde belirlenen güzergâhlarda toplu taşıma faaliyeti gösteren ticari hatlı minibüslere, Erzurum Büyükşehir Belediyesi tarafından "Çalışma Ruhsatı" verilmesini ve ruhsat verme ile ilgili prensipleri, kuralları, minibüslerin çalışma usul ve esaslarını, yönetim, yürütüm ve denetim konularıyla ilgili yapılacak işlemleri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

MADDE 2

Yasal Dayanak

Bu yönetmelik; 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 1608 sayılı Umuru Belediye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında Kanunun Bazı Maddelerini Muadil Kanun, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 5362 sayılı Esnaf Sanatkarlar Yasası, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, Karayolları Trafik Yönetmeliği, Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik, Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulması Hakkında Yönetmelik, Erzurum Büyükşehir Belediyesi Emir ve Yasaklar Yönetmeliği, Erzurum Büyükşehir Belediyesi UKOME Yönetmeliği, ayrıca tüm ilgili kanunlar, kanun hükmünde kararnameler, tüzükler, yönetmelikler, yönergeler, tebliğler ve genelgelere dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3

Tanımlar

Bu yönetmeliğin uygulanmasında;

- a – **Belediye** : Erzurum Büyükşehir Belediyesi'ni,
b – **Başkan** : Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı'nı,
c – **Meclis** : Erzurum Büyükşehir Belediye Meclisi'ni,
d – **UKOME** : Erzurum Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ni,
e – **Durak** : Minibüslerin, bir kamu hizmeti olan toplu taşımacılık faaliyetinde bulunurken, yolcu bindirmeleri, indirmeleri için kısa süreli olarak duraklayacakları, yatay ve düşey işaretlerle belirlenmiş alanı,
f – **Esnaf Odası** : Ticari hatlı minibüs taşımacısının bağlı bulunduğu odayı,
g – **Güzergâh** : Minibüslerin, belirlenmiş olan hattın başlangıç ve bitiş noktası arasında toplu taşımacılık yaparken, geçecekleri semt, mahalle, sokak, cadde veya bulvar ile yolcu indirme bindirme duraklarını,
h – **Taşıma Hattı** : Taşımanın başladığı kalkış noktası ile bittiği varış noktasındaki yerleşim yerlerini,
ı – **Minibüs** : Sürücü dahil azami 17 (16+1) kişilik oturma yeri olan, ticari amaçla yolcu taşıyan motorlu taşıtı,
i – **Şoför** : Bu yönetmeliğe konu olan ticari hatlı minibüsü kullanan ve bunun için gerekli eğitimlerden geçerek Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi almış olan kişiyi,

- j – **Taşımacı** : Ticari hatlı minibüs sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla kayıtlı görülen kişiyi,
- k – **Ticari Araç Tahsis Belgesi**: Ticari plaka satın alacak kişilerin 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen şartları taşıdığını gösteren, ticari araç satış işlemi için aranan belgeyi,
- l – **Toplu Taşımacılık** : Toplu taşıma araçlarıyla Erzurum Büyükşehir sınırları içinde yapılan toplu yolcu taşıma faaliyetini,
- m – **Çalışma Ruhsatı** : Ticari hatlı minibüslere Belediye tarafından verilen çalışma izin belgesini,
- n – **Araç Uygunluk Belgesi** : Bu yönetmelikte tanımlanan ticari hatlı minibüs araç standartlarına ilişkin şartları taşıyan minibüsler için Belediye tarafından düzenlenen belgeyi,
- o – **Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi**: Belediye'nin düzenleyeceği eğitim programına katılmak ve başarılı olmak şartıyla ticari hatlı minibüslerde şoför olarak çalışacak kişilere Belediye tarafından verilecek belgeyi,
- ö – **Denetim Görevlisi** : Bu yönetmeliğin yürürlüğü sırasında denetimin ve yasal işlemlerin uygulanması konusunda görevlendirilen personeli,
- p – **Hat Bekleme Durakları** : Ticari hatlı minibüslerin seferleri dışında toplu olarak bekleme yaptıkları ve şoförlerin dinlendiği açık veya kapalı park alanını,
- r – **Fiyat Tarifesi** : Ticari hatlı minibüslerde UKOME tarafından belirlenen yolculuk ücretini gösteren tarifeyi,
- s – **Zaman Tarifesi** : Ticari hatlı minibüslerin UKOME tarafından belirlenen çalışma saatlerini gösteren tarifeyi, ifade eder.
- t - **Araç Uygunluk Komisyonu**: Toplu Taşıma Şube Müdürü ve Otobüs İşletme Şefi ile Makine İkmal Daire Başkanlığından bir makine mühendisi, bir ustabaşı, Ulaşım Daire Başkanlığı'nda çalışan bir uzmandan oluşan komisyonu,

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim ve Yürütme

MADDE 4

Ticari Plaka Tahsis Belgesi

- a – Ticari Plaka Tahsis Belgeleri Ulaşım Dairesi Başkanlığı tarafından verilir.
- b – Taşımacıların, ticari hatlı minibüs devri esnasında Ticari Plaka Tahsis Belgesi almaları zorunludur.

Ticari Plaka Tahsis Belgesi Başvurularında İstenen Evraklar

- a – Başvuru Formu,
- b – Adli Sicil Beyanı,
- c – Sürücü Belgesi Fotokopisi (En az B sınıfı),
- d – Nüfus Cüzdanı Fotokopisi (TC Kimlik numarası bulunacak),
- e – SGK' dan tescil/çalışma kaydı

MADDE 5

Alım, Satım ve Devir

Ticari hatlı minibüslerin alım, satım ve devirleri ile ilgili uyulacak usul ve esaslar;

(1) Belediye tarafından Ticari Plaka Tahsis Belgesi verilerek ticari araç almaya hak kazanan taşımacılar, noterden ticari plaka aldıktan sonra, gerekli belgeleri hazırlayarak çalışma ruhsatı almak üzere müracaatta bulunurlar.

(2) Belediyece devir işlemleri gerçekleştirilerek çalışma ruhsatını alırlar.

Çalışma Ruhsatı almak için başvuruda istenilen evraklar;

- a – Başvuru dilekçesi ve 1 adet fotoğraf,
- b – Ticari Plaka Tahsis Belgesi,
- c – Sürücü belgesi fotokopisi (en az B sınıfı sürücü belgesi),
- d – Belediye'den alınacak, ticari aracın ve taşımacının borcu yoktur belgesi,
- e – Araç Tescil Belgesi fotokopisi,

- f – Noter Satış Sözleşmesi fotokopisi,
- g – Araç Uygunluk Belgesi,
- h – Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi,
- ı –İlgili esnaf odasından alınacak devir belgesi,
- i – Bağlı bulunduğu meslek kuruluşundan alacağı üyelik yazısı,
- j – Satışa dair değer bildirim beyannamesi,
- k – Ortaklıklarda da aynı evraklar istenir.

- (3) İstenen evrakların gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde verilen çalışma ruhsatı iptal edilir.
- (4) Model değişikliğinde araç 5 yaşından büyük olamaz.
- (5) Devirlerde araç 10 yaşından büyük olamaz. 10 yaşını dolduran araçlar 3 ay içerisinde yenilenecektir.
- (6) Anneden ve Babadan çocuklarına yapılan devirlerde o yıl gelir tarifesinde belirtilen ücret alınır. Diğer kan hısımları arasındaki devirlerde tam ücret alınır.
- (7) Araç ile hat ayrı ayrı devir yapılamaz. Hatta kaç kişi ortak ise araca da hissesi oranında ortak olmak zorundadır.
- (8) M Plakalı hatlı minibüs sahipleri her yıl Belediye Meclisince kabul edilen yıllık vize ücretlerini Ocak, Şubat ve Mart ayları sonuna kadar 3 eşit taksitte ödemek zorundadır.
- (9) M plakalı hatlı minibüs sahipleri her yapılan ortak alma, devir ve satıştan dolayı Belediye Meclisinin o yıl belirlenen Devir ve Temlik ücretini ödemek zorundadır.

MADDE 6

Ticari Hatlı Minibüslerin Çalışma Ruhsatları

- a – Ticari Hatlı Minibüslerin çalışma Ruhsatları, Belediye tarafından tanzim edilir.
- b – Yıllık çalışma ruhsatlarının alınması her yılın Ocak ayında başlar ve alınan ruhsatlar, ruhsat yılından sonraki yılın Ocak ayı sonuna kadar geçerlidir.
- c – Araç sürücüleri denetim yetkisi olan görevlilere istendiği anda çalışma ruhsatını ibraz etmek zorundadır.
- d –Ruhsatın kaybedilmesi halinde Belediye’ye yazılı dilekçe ile başvuru yapılması gerekir.

MADDE 7

Veraset Yolu İle İntikaller:

- a – Ticari hatlı minibüs taşımacısının ölümü veya gaipliği halinde, veraset ilamında yazılı varislerin başvurusu üzerine tüm varislerin adına veya varisler arasında hakkından feragat eden varsa noter feragatnamesi ile adına çalışma ruhsatı düzenlenmesi istenen varis/varisler için noterden muvafakat name alındıktan sonra, Belediyece hat hakkının devri yapılır.
- b –Varis/Varisler adına çalışma ruhsatı düzenlenmesi halinde bu yönetmeliğin 5. maddesinin (2) fıkrasında belirtilen (b,c ve f bentlerinde istenen belgeler hariç) belgeler istenir.
- c – Araç ve hat sahibinin ölümü halinde varislerinden ücret talep edilmez. Bir başka özel ve tüzel kişilere hat ve aracı satmak istedikleri takdirde devir ve temlik ücretinin tamamı alınır.

MADDE 8

Ticari Hatlı Minibüs Araç Standardına İlişkin şartlar

- a – Ticari hatlı minibüsler iş bu yönetmelik hükümlerince incelenir ve gerekli şartları taşıyan araçlara 1(bir) yıl geçerli olmak üzere Araç Uygunluk Belgesi düzenlenir. Ticari Hatlı Minibüs Taşımacıları Araç Uygunluk Belgesi’ni almak zorundadır. Uygun olmadığı tespit edilen minibüs çalıştırılmaz. Araç Uygunluk Belgesi alamayan minibüs taşımacısının, eksikliklerini 1(bir) ay içinde tamamlamaması halinde çalışma ruhsatı iptal edilir. Bu süre, taşımacının başka bir araç getireceğini yazılı beyan etmesi halinde 3(üç) aya kadar uzatılır.
- b – Ticari Araç Uygunluk Kontrol Ücreti Belediye Meclis kararı ile belirlenir. Ticari hatlı minibüslere ilişkin şartlar aşağıda belirtilmiştir:
- c – Koltuk kapasitesi sürücü dahil azami 17 (16+1) kişilik olacaktır.
- ç – Klima çalışır durumda olacaktır.
- d – Direksiyon hidrolik olacaktır.
- e – Hatlarda çalıştırılacak tüm araçlarda kapılar otomatik olacaktır.

- f – Belediye onayı ile izin verilen reklâm bilgileri haricinde minibüslerin içinde ve dışında başka yazı ve aksesuar bulundurulması yasaktır.
- g – Minibüsün içi ve dışı sürekli temiz tutulacaktır.
- ğ – Minibüslerde fabrika çıkışı dışında aksesuar ve donanım bulunmayacaktır.
- h – Araç içerisinde şoför dahil sigara içilmesi yasaktır. 4207 sayılı Kanun gereği araç içerisinde “Sigara İçilmez” ibareli levha asılması zorunludur.
- ı – Ticari hatlı minibüslerde ilgili esnaf odası tarafından ön görülen ve UKOME tarafından onaylanan fiyat tarifelerinin araç içerisinde müşterilerin kolayca görebileceği yere asılması ve belirlenen standartlarda olması zorunludur.
- i – Minibüs içinde, 2 adet 4 kg. tozlu yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, cam kırma (imdat) çekici, reflektör, yedek ampuller, çekme halatı ve kış aylarında zincir bulundurulacaktır.
- j – Her aracın Belediyece belirlenecek yerinde şikâyet ve danışma telefonlarının yazılı olduğu tabela bulundurulacaktır.
- k – Ticari hatlı minibüsler mevzuat hükümleri doğrultusunda engellilerin kullanımına uygun olacaktır.
- l – Ticari hatlı minibüslerde avadanlık bulundurulması zorunludur.
- m – Araç lastikleri mevzuata uygun olacaktır.
- n – Motor bakımının dışında fren, hidrolik, rot-balans, amortisör, şanzıman vb. bakımları da düzenli olarak yaptırılarak, bu bakımlarının hangi yetkili servis tarafından veya kim tarafından hangi tarihlerde yapıldığı bakım kartlarıyla belgelenecektir.
- o – Aracın egzoz sistemi arızasız olacaktır. Çevre ve gürültü kirliliğine yol açan egzoz sistemi ile trafiğe çıkılması yasaktır.
- ö – Araçların yolcuların oturmasına ve kullanmasına mahsus bölümleri sağlam durumda olacak, aşırı eskiyen döşemeler değiştirilecektir.
- p – Kırık veya tehlikeli biçimde çatlak camlı araçlar trafiğe çıkmayacak, aracın içerisi dışarıdan bakıldığında görünür durumda olacaktır.
- r – Aracın ayna, sinyal, far, silecek vb. bölümlerinde hiçbir eksik veya arıza bulunmayacaktır.
- s – Ticari hatlı minibüslerde UKOME tarafından belirlenen standartların dışında özel yazı ve şekil bulunmayacaktır.
- ş – Minibüslerde, ruhsatta belirtilen hat numarası ve hat adının yazılı olduğu, renklerinin UKOME tarafından belirleneceği ışıklı tabela bulunacaktır.
- t – Araç içi ışıklandırmada renkli ışıklar kullanılmayacaktır.
- u – Hâlihazırda faaliyette olan araçların renkleri UKOME kararları ile belirlenir.
- ü – Taşımacı tarafından araçlara araç takip, izleme ve kontrol sistemlerinin takılması ve işlerliğinin sağlanması zorunludur. Sistemin teknik özellikleri, çalışma prensipleri ve uygulama zamanı UKOME tarafından belirlenecektir.
- v – Toplu taşıma sistemlerinin uyumlu çalıştırılması amacıyla taşımacı tarafından elektronik ücret toplama sisteminin kurulması ve işlerliğinin sağlanması zorunludur. Sistemin teknik özellikleri, çalışma prensipleri ve uygulama zamanı UKOME tarafından belirlenecektir.

MADDE 9

Ticari Hatlı Minibüslerin Şoför Standardına İlişkin Şartlar

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren, Belediye'nin düzenleyeceği eğitim programına katılmasına müteakip, başarı ile tamamlayan minibüs şoförlerine 1(bir) yıllık Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi verilir. Minibüs şoförlerinin eğitim programına katılabilmesi için aşağıda belirtilen şartları sağlaması gerekmektedir:

- a – En az ilköğretim mezunu olmak,
- b – Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı olmak,
- c – Yeni başlayanlar ve mevcut Şoförler için 2 yılda bir, hastaneden alınacak psikolojik ve bulaşıcı hastalıklar yönünden sağlam olduğunu gösterir sağlık raporuna sahip olmak,
- d – Yüz kızartıcı suçlar ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 103, 104, 109, 188, 190, 191, 227'nci maddelerindeki suçlardan affa uğramış olsa bile hüküm giymemiş olmak,
- e – Asli kusurlu ve bilinçli taksirli olarak ölümlü trafik kazalarına karışmamış olmak,
- f – Alkollü olarak araç kullanma veya hız kurallarını ihlal nedeniyle sürücü belgesi birden fazla geri alınmamış olmak,
- g – En az B sınıfı ehliyet sahibi olmak,

h – Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'na belirlenen ve sürücüler için niteliğine uygun alınması gereken belgeleri almış olmak.

ı – Ticari hatlı minibüs sürücüleri bu yönetmeliğin 15. Maddesinde belirtilen sürücü ceza puanı ile cezalandırılır. Sürücü ceza puanı aynı takvim yılı içerisinde 100 ve üzeri olması durumunda 1 (bir) yıl süre ile toplu taşıma araçlarını kullanmaktan men edilir. Aynı ceza puanını aynı takvim yılı içerisinde tekrar alması durumunda ömür boyu toplu taşıma araçlarını kullanmaktan men edilir.

MADDE 10

Ticari Hatlı Minibüslerin Çalışma Esasları, Tembih ve Yasaklar

Minibüs taşımacıları ve şoförler, bir kamu hizmeti olan toplu taşımacılık faaliyetini, ilgili mevzuat hükümlerine göre yapmak ve konuyla alakalı olarak ilgili kurum ile kuruluşlar tarafından alınacak kararlara ve verilecek talimatlara uymak zorundadırlar.

Ticari Hatlı Minibüslerin Çalışma Esasları, Tembih ve Yasaklar aşağıda belirtilmiştir:

a – Bu yönetmelik kapsamına giren ticari hatlı minibüs taşımacıları Belediye'den “Çalışma Ruhsatı ve Araç Uygunluk Belgesi” almadan çalışma yapamazlar.

b – Ticari hatlı minibüs şoförlerinin “Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesi” olmadan çalışmaları yasaktır.

c – Ticari hatlı minibüslerde çığırkan-muavin bulundurulamaz.

d – Ticari hatlı minibüslerin trafik tescil belgesinde belirtilen yolcu sayısı dışında ayakta yolcu almaları yasaktır.

e – Minibüs taşımacısı ticari hatlı minibüsünü bir başkasına kiraya veremez.

f – Ticari hatlı minibüslerin devrinde trafik tescil belgesinin alınmasına müteakip 1(bir) ay içinde Belediye'den gerekli devir işlemlerinin yapılması zorunludur.

g – Devir veya araç alımı suretiyle araç değişikliği yapan ticari hatlı minibüs sahipleri araç trafik tescilinin yapıldığı tarihten itibaren 1(bir) ay içinde Belediye'ye bildirim yapmak zorundadırlar.

h – Ticari hatlı minibüslerin servis taşımacılığı yapması yasaktır.

ı – Minibüslerin trafik güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde sevk ve idaresi yasaktır.

i – Ticari hatlı minibüslerin kaza, arıza vb. mücbir sebepler haricinde yolcularını yolda aktarma yapmaları yasaktır. Taşımacı, son duraklarına kadar yolcularını götürmek zorundadır.

j – Mevzuatın öngörmediği hak aramalar ile birlikte toplu olarak direniş yapmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatmak ve her türlü izinsiz gösteri yapmak yasaktır.

k – Taşımacı ve şoförler UKOME tarafından belirlenen zaman ve fiyat tarifesine uymak zorundadır.

l – Şoförlerin kıyafetleri UKOME tarafından belirlenir. Taşımacı ve şoförler bu kıyafet standardına uymak zorundadır.

m – Ticari hatlı minibüs şoförlerinin kıyafet ve aksesuarları trafik güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte olmayacaktır.

n – Ticari hatlı minibüs taşımacılarından, yüz kızartıcı suçlar ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 103, 104, 109, 188, 190, 191, 227'nci maddelerindeki suçlardan hüküm giyenlerin affa uğramış olsalar bile çalışma ruhsatları iptal edilir ve hiçbir hak iddia edemezler.

o – Ticari hatlı minibüs taşımacılarının ve şoförlerinin yolculara ahlak kuralları dışında davranmaları ve yolcularla tartışmaları yasaktır.

ö – Taşımacı, minibüsünde şoförlük yapmayacak ise aracı kullanacak şoförü yazılı olarak Belediye'ye bildirmek zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denetim, Sorumluluk ve Cezalar

Denetim

MADDE 11

Ticari hatlı minibüsler Ulaşım Dairesi Başkanlığının yönetim, yürütüm ve denetimine bağlı olarak bu yönetmelik ve sözleşme esaslarına göre işletilir.

Ticari hatlı minibüsler ve personelleri aşağıdaki yetkililerce denetlenir.

- a – Ulaşım Dairesi Başkanı, aynı düzeydeki birim amirleri ve denetleme yetkisi olan Ulaşım Dairesi Başkanlığı personeli,
- b – Ulaşım Dairesi Başkanlığınca görevlendirilen denetim görevlileri, Zabıta ve UKOME Komisyonu üyeleri,

Sorumluluk

MADDE 12

İşletici, ticari hatlı minibüslerin ve personelinin her türlü eyleminden ve taşımıcılığında doğacak olan mali, cezai ve hukuki konularından sorumludur.

Cezaların uygulanması

MADDE: 13

Cezai yaptırımlar

1-Genel Hükümler

- a – İdari para cezaları ve yaptırımlar 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 1608 sayılı Umuru Belediye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında Kanunun Bazı Maddelerini Muadil Kanun, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri, UKOME tarafından onaylanan "Ceza Uygulanacak Haller ve Uygulanacak Cezalar" ile diğer ilgili mevzuatlar çerçevesinde uygulanır.
- b – Ticari hatlı minibüsün işletilmesi ile ilgili her türlü kanunî ve cezaî müeyyideler taşımacıya aittir. (2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'ndaki ilgili hükümler saklıdır.)

MADDE 14

Cezalar aşağıdaki şekilde uygulanır

- a – Hata ve kusur görülen işleticiler 11. maddede belirtilen yetkili kişilerce her zaman sözlü veya yazılı olarak uyarılabilirler.
- b – Bu yönetmelik hükümlerine uymayan işleticilere parka çekme, para ve taşımıcılıktan çıkarılma cezaları uygulanır. Taşımıcılıktan çıkarılma nihai kararı Belediye Encümenince verilir.
- c – Cezalar 11. maddenin (a) ve (b) bendinde belirtilen kişiler ile vatandaşların araçlarda ve araç personeli hakkında gördüğü aksaklıkları Ulaşım Dairesi Başkanlığına yazılı, sözlü, vb. bildirimlerinin Ulaşım Dairesi Başkanlığınca değerlendirilmesinden sonra uygulanır.
- d – Ulaşım Dairesi Başkanlığının işleticiye yapacağı her türlü bildirim işleticinin Ulaşım Dairesi Başkanlığına bildirdiği adrese veya bağlı bulunduğu Minibüsçüler Odası Başkanlığına bildirilir. İlgili odaya yapılan bildirim işleticiye yapılmış sayılır.
- e – Para cezaları Ulaşım Dairesi Başkanlığının çıkartacağı bildirim izleyen 30 (otuz) gün içinde ERZURUM Büyükşehir Belediyesi veznesine ödenir. Bu süre içinde cezasını ödemeyenlerden gecikilen her ay için %5 gecikme cezası alınır. Gecikme cezası için cezaya giren aydan gün almak yeterlidir. Cezanın ödenmemesi her halükarda doksan günü geçemez. Süresi sonunda da ödeme yapılmadığı takdirde işleticinin çalışma ruhsatı ve hattı iptal edilir.
- f – Ticari hatlı minibüs işleticilerine 15. maddede suç olarak belirtilen davranışlarda bulunmaları halinde Ulaşım Dairesi Başkanlığının kararı doğrultusunda A' dan F' ye kadar olan para cezaları, aracı parka çekme cezası ile taşımıcılıktan çıkartılma cezaları sırasıyla uygulanır. A grubu elli (50), B grubu yüz (100), C grubu iki yüz (200), D grubu dört yüz (400), E grubu altı yüz (600), F grubu bin (1000) tam biniş ücreti karşılığı para cezasıdır.
- g – Ulaşım Dairesi Başkanlığı park cezalarını aracı parka çekerek uygulayabileceği gibi, işleticinin müracaatı ve Ulaşım Dairesi Başkanının onayı ile para cezasına da dönüştürebilir. Bu durumda işletici tarafından bir günlük park cezası karşılığında iki yüz (200) tam biniş ücreti karşılığı peşin

ödeme yapılır. Ayrıca parka giren araçlardan günlük yirmi beş (25) tam biniş ücreti karşılığı park ücreti alınır. Araç, ödeme makbuzunu Ulaşım Daire Başkanlığına getirdikten sonra sefere çıkabilir.

h – Hatlı Minibüs sürücüleri bu yönetmeliğin 15. Maddesinde belirtilen sürücü ceza puanı ile cezalandırılır. Sürücü ceza puanı aynı takvim yılı içerisinde 100 ve üzeri olması durumunda 1 (bir) yıl süre ile toplu taşıma araçlarını kullanmaktan men edilir. Aynı ceza puanını aynı takvim yılı içerisinde tekrar alması durumunda ömür boyu toplu taşıma araçlarını kullanmaktan men edilir.

Ceza uygulanacak haller ile uygulanacak cezalar

MADDE 15

İşleticilere suçun niteliğine göre uygulanacak cezalar aşağıda belirtilmiştir.

1 - Kirli araçla sefere çıkılması,(Minibüsün iç ve dış temizliğinin ve dezenfektanın yapılmaması, koltukların yırtık veya kirli olması. Değişmesi gereken koltuk, tutamak vb. işlerin yapılmaması.)

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

2 - Araç içerisinde ya da araç dışında bile olsa sefer esnasında sigara içilmesi veya araç içerisinde sigara içilmesine müsaade edilmesi,

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

3 - Yönetmelikte belirtilen kıyafet şartlarına uyulmaması,

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

4 - Taşıt içerisinde yolcuları rahatsız edecek şekilde sesli yayın yapılması (radyo ve teyp, bulundurmamak, cep telefonu kullanmak ve havalı korna bulundurmamak),

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 5 Puan

5 –Durakta durmama, Durak harici yolcu indirmek ve bindirmek, Durakta gereğinden fazla bekleme yapmak ve durağa düzenli yanaşmamak,

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

6 - Hat, güzergah ve rotasyon programına uyulmaması,

CEZA: İlk seferde A, tekrarında, en fazla B grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 20 Puan

7 - Taşınması gereken yolcu sayısından daha fazla yolcu taşımak,

CEZA: (B) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 5 Puan

8 - Ücretsiz yolculuk hakkı olan yolcuları taşımamak, (Kanun, Yönetmelik ve Genelgeler uyarınca şehir içi toplu taşımacılığında ücretsiz seyahat hakkı bulunan Gaziler ile Şehit, Dul ve Yetimleri, Özürlüler, 65 yaş üzeri kişileri vb. KİMLİKLİ SERBEST KART sahiplerinin ücretsiz seyahat hakkının engellenmesi, sözlü, fiili ya da olumsuz davranışlarda bulunulması)

CEZA: İlk seferde A, tekrarında, sırasıyla B,C,D,E,F (en fazla F) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

9 - Yolcuya hakaret etme, kişilik haklarını rencide etmek veya fiili saldırıda bulunmak,

CEZA: İlk seferde B, tekrarında sırasıyla C,D,E,F (en fazla F) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 20 Puan

10 - Aracın sabah seferine hazır hale getirilmemesi, (örneğin; kışlık bakımın yapılmaması, kar lastiği takılmaması, antifriz konulmaması v.b)

CEZA: İlk seferde A, tekrarında, sırasıyla B,C,D,E,F (en fazla F) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

11 - Yolcu ve araç güvenliğini tehlikeye düşürecek biçimde uygunsuz ve yüksek hızda araç kullanmak, diğer araçlar ile yarışmak,

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 20 Puan

12 - Kontrol ve denetim elamanlarına sözlü hakaret etme, fiili ve benzeri hukuka aykırı davranışlarda bulunulması,

CEZA: İlk seferinde sürücü araç kullanmaktan men edilir, tekrarında araca 10 (on) gün park cezası, yine tekrarında taşımacılıktan çıkarılma cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 100 Puan

13 - Alkollü araç kullanılması veya ahlaki olmayan uygunsuz davranışlarda bulunması,

CEZA: İlk seferinde sürücü araç kullanmaktan men edilir, tekrarında araca 10 (on) gün park cezası, yine tekrarında taşımacılıktan çıkarılma cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 100 Puan

14 - Sürücülerin günlük 9 (dokuz) saatten fazla çalıştırılması ve haftada en az bir gün dinlendirilmemesi,

CEZA: Araç servisten alınır, ruhsata kayıtlı diğer sürücü gelene kadar servise verilmez ve (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

15 - Yaka ve kimlik kartsız personel çalıştırmak,

CEZA: İlk seferde (A), tekrarında sırasıyla B,C (en fazla C) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

16 - Denetim elemanlarının talimatlarına uymamak,

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

17 - Görevlilerin bildirmeleri üzerine özel günlerde bayrak asılmaması,

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 20 Puan

18 - Aracın, Çalışma Ruhsatında ve diğer belgelerinde tahrifat yapmak,

CEZA: İlk seferinde 3 (üç) ay park cezası, tekrarında taşımacılıktan çıkarılma cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: - Puan

19 - Ulaşım Dairesi Başkanlığının izni olmadan bir yıl içinde kesintisiz olarak toplam 10 (on) günden fazla çalışmamak,

CEZA: İlk seferinde 3 (üç) ay park cezası, tekrarında taşımacılıktan çıkarılma cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI:- Puan

20 - Yönetmelikte belirtilen şartlara haiz olmayan ve idarece şoför kartı iptal edilmiş sürücüye şoförlük yaptırılması veya araçta çalıştırılacak sürücüyü Ulaşım Dairesi Başkanlığına bildirmemek,

CEZA: (A) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: - Puan

21 - İdarenin bilgisi ve yazılı izni olmadan reklam almak ve idarenin uygun gördüğü resmi ilan ve afişleri asmamak,

CEZA: ilk seferde (A), tekrarında sırasıyla B,C,D (en fazla D) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: - Puan

22 - Teknik şartnamede belirtilen, araçlarda aranacak özelliklerden herhangi birini yerine getirmemek,

CEZA: İlk seferinde (A) grubu para cezası, tekrarında sırasıyla B,C,D,E,F grubu para cezası, tekrarında on beş gün park, tekrarında taşımacılıktan çıkarılma cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: - Puan

23 - Araç içerisinde görünür yerde ücret tarifesi ve şikayet bildirim telefon ve adresinin gösterir uyarı tabelasının bulundurulmaması,

CEZA: ilk seferde (A), tekrarında sırasıyla B,C,D (en fazla D) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 10 Puan

24 - Araç içi aydınlatmasında, idare tarafından uygun görülmeyen renkli aydınlatma kullanılması,

CEZA: ilk seferde (A), tekrarında sırasıyla B,C,D (en fazla D) grubu para cezası,

SÜRÜCÜ CEZA PUANI: 20 Puan

Yukarıda belirtilen ceza Maddeleri ve bu Maddelerin dışında işlenen suçlarda; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu ve 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında Kanun kapsamında Büyükşehir Belediyesi Encümeni gerekli cezayı vermeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

MADDE 16

Sorumluluk

Toplu taşımacılık faaliyeti sırasında şoförün her türlü fiilinden ve taşımacılıktan doğan her türlü hukuki ve mali sorumluluk taşımacıya aittir. Bu konularda Belediye'nin hiçbir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MADDE 17

Denetim

Ticari hatlı minibüs taşımacıları ve şoförleri bu yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır. Söz konusu hükümlere uyulmasının sağlanması için konusunda gerekli denetimler Belediye ve diğer yetkili kurumların görevlilerince yapılacaktır.

MADDE 18

Tebliğat Adresi

Taşımacılar kendilerine yapılacak tebligata esas olacak tebligat adresini, kendisi ile şoförlerin ikamet adreslerini ve değişiklik olduğu takdirde yeni adreslerini 1(bir) ay içinde Belediye'ye yazılı olarak beyan etmek zorundadırlar.

MADDE 19

Taşıma Mecburiyeti

a – Ticari hatlı minibüs taşımacıları araçlarının kazaya uğraması, arıza ve bakım gibi nedenlerle taşıma hizmeti yapamayacağı durumlarda Belediye'ye 7 (yedi) gün içerisinde bilgi vermek zorundadır.

b – Ticari hatlı minibüs taşımacıları, araçlarını hiçbir nedenle Belediye'den izinsiz ve habersiz toplu taşıma hizmeti yapmaktan alıkoyamazlar.

MADDE 20

Değişiklik Yapma Hak ve Yetkisi

a – Ticari hatlı minibüslerin hat ve güzergâhları, hattaki sayıları, zaman ve fiyat tarifeleri UKOME tarafından belirlenir.

b – UKOME tarafından belirlenen güzergâhlar aynen uygulanır. Güzergâhlar taşımacılar tarafından değiştirilemez.

c – Şehir trafiğinde yapılacak düzenlemeler, yapım çalışmaları ve kamu güvenliği sebepleri ile önceden haber vermek suretiyle belediye; güzergâh, durak noktaları ve çalışma saatlerinde değişiklik yapabilir. Taşımacı bu değişikliğe uymak zorundadır.

MADDE 21

Duraklar

Ticari hatlı minibüslerin durak yerleri UKOME tarafından belirlenir. Ticari hatlı minibüsler, çalıştığı güzergâh üzerinde belirlenen duraklarda indirme bindirme yapar.

MADDE 22

Hat Bekleme Durakları

Hat bekleme durak yerleri ile ilgili talepler UKOME'nin belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde UKOME tarafından değerlendirilir. UKOME'nin uygun görmediği hat bekleme durakları kullanılamaz.

MADDE 23

Taşımacılıktan Çekilme

Ticari hatlı minibüs çalıştırmaktan çekilmek isteyen taşımacılar dilekçe ile Belediye'ye müracaat ederler. İlgili müracaat doğrultusunda UKOME kararı sonrasında çalışma ruhsatı iptal edilir.

MADDE 24

İhtilafların Çözümü

Bu yönetmeliğin uygulanması esnasında doğacak ihtilafların çözümü için öncelikle UKOME, ihtilafların çözülememesi durumunda ise Erzurum Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE: 25

Yürürlükten Kaldırılma

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte önceki yönetmelik yürürlükten kaldırılır.

MADDE: 26

Hüküm Bulunmayan Haller

Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde yürürlükte olan mevzuat hükümleri uygulanır.

MADDE: 27

Yürürlük

Bu yönetmelik hükümleri Büyükşehir Belediye Meclisi'nin kabulünden sonra Belediye'nin internet sitesinde yayımlanması ile yürürlüğe girer.

MADDE: 28**Yürütme**

Bu yönetmelik hükümlerini Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.